

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 23 sierpnia 2013 r.

w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne w 2013 r.

Na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i uczniom objętym Rządowym programem pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne w 2013 r., ustanowionym uchwałą nr 148/2013 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2013 r. w sprawie Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne w 2013 r.;
- 2) formy i zakres pomocy;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania pomocy.

§ 2. Pomocy w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, zwanego dalej „zasiłkiem losowym”, udziela się dzieciom realizującym w roku szkolnym 2013/2014 obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne oraz uczniom uczęszczającym w roku szkolnym 2013/2014 do szkół wszystkich typów, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, zwanym dalej „uczniami”, jeżeli ich rodzinom został przyznany zasiłek celowy na podstawie art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i 509 oraz z 2012 r. poz. 1544 i 1548) w wysokości do 6000 zł w związku ze stratami poniesionymi w 2013 r. w wyniku nawałnic lub innych zdarzeń atmosferycznych, w szczególności huraganu, deszczu nawałnego, gradobicia lub powodzi, zwany dalej „zasiłkiem celowym”.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979 oraz z 2013 r. poz. 87 i 827.

§ 3. 1. Zasiłek losowy jest jednorazowym świadczeniem pieniężnym.

2. Wysokość zasiłku losowego dla jednego ucznia wynosi:

- 1) 500 zł – w przypadku otrzymania przez rodzinę ucznia zasiłku celowego w wysokości do 3000 zł;
- 2) 1000 zł – w przypadku otrzymania przez rodzinę ucznia zasiłku celowego w wysokości powyżej 3000 zł.

§ 4. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania zasiłku losowego.

2. Lista, o której mowa w ust. 1, zawiera imię i nazwisko ucznia, jego adres zamieszkania, informację o wysokości przyznanego zasiłku celowego dla rodziny ucznia oraz informację o wysokości przyznanego zasiłku losowego.

3. Na podstawie listy, o której mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) wypłaca rodzicom ucznia (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniemu uczniowi zasiłek losowy.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

DONALD TUSK

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Celem rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne w 2013 r. jest określenie szczegółowych warunków, form i zakresu pomocy oraz trybu postępowania w sprawach udzielania pomocy na cele edukacyjne dla dzieci i uczniów z rodzin, którym został przyznany zasiłek celowy w wysokości do 6000 zł (na podstawie art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i 509 oraz z 2012 r. poz. 1544 i 1548) w związku ze stratami poniesionymi w wyniku nawałnic lub innych zjawisk atmosferycznych, które wystąpiły lub wystąpią na terenie kraju w 2013 r.

Beneficjentami pomocy finansowej udzielanej zgodnie z rozporządzeniem będą dzieci realizujące w roku szkolnym 2013/2014 obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne oraz uczniowie uczęszczający w roku szkolnym 2013/2014 do szkół wszystkich typów, z wyłączeniem szkół dla dorosłych (§ 2 projektu), o ile ich rodziny poniosły straty w wyniku występowania w 2013 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, które stanowiły podstawę do wypłaty zasiłku celowego z budżetu państwa.

Przez rodzinę – w prawie pomocy społecznej – rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Rodzina w takim rozumieniu jest podmiotem wymagającym wsparcia i ochrony, jak również podmiotem, od którego oczekuje się określonej aktywności i współdziałania. W związku z tym, w § 3 rozporządzenia proponuje się, aby w przypadku gdy rodzina dziecka lub ucznia jest bezpośrednim beneficjentem pomocy, otrzymanej na podstawie art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w wysokości do 6000 zł, dzieciom tym i uczniom będzie również przysługiwał zasiłek losowy na cele edukacyjne. Pomoc finansowa dla dzieci i uczniów będzie udzielana w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne.

W § 4 projektu reguluje się tryb postępowania w sprawach udzielenia pomocy w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne. Listę dzieci i uczniów uprawnionych do otrzymania zasiłku losowego sporządza wójt (burmistrz, prezydent miasta) a następnie,

na jej podstawie, wypłaca rodzicom ucznia (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniemu uczniowi, zasiłek losowy.

Przewiduje się, że projektowana zmiana wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Proponowany termin wejścia w życie rozporządzenia związany jest z koniecznością udzielenia pomocy w trybie pilnym, tak aby udzielona pomoc dotarła do beneficjentów zaraz po wystąpieniu zdarzenia atmosferycznego, a w rezultacie dawała poszkodowanym poczucie elementarnej stabilizacji ekonomicznej, zwłaszcza w zakresie zapewnienia dzieciom i uczniom odpowiedniego wyposażenia edukacyjnego na zbliżający się rok szkolny. W związku z powyższym natychmiastowe wejście w życie rozporządzenia jest uzasadnione ważnym interesem państwa, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Projekt rozporządzenia został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 11a uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2002 r. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projektowane rozwiązania oddziaływać będą na dzieci realizujące w roku szkolnym 2013/2014 obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne oraz uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2013/2014 do szkół wszystkich typów, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, pochodzących z rodzin, którym został przyznany zasiłek celowy w wysokości do 6000 zł w związku z wystąpieniem nawalnic lub innych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, które wystąpiły lub wystąpią na terenie kraju w 2013 r.

Rozporządzenie oddziaływać będzie także na wojewodów i jednostki samorządu terytorialnego, na terenie których wystąpiły powyższe zjawiska atmosferyczne.

2. Konsultacje społeczne

Ze względu na pilny charakter projekt rozporządzenia nie będzie przedmiotem konsultacji społecznych.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Uzasadnienie wysokości zasiłku losowego na cele edukacyjne

Wysokość zasiłku losowego na poziomie 500 zł albo 1000 zł na jedno dziecko lub ucznia powinna pozwolić na zapewnienie dziecku lub uczniowi niezbędnego wyposażenia szkolnego oraz minimalnego zaplecza socjalnego w postaci np. odzieży sportowej, obuwia zmiennego i sportowego. Ceny podręczników w zależności od klasy, do której będzie uczęszczał uczeń, wynoszą od ok. 225 zł do ponad 600 zł (wliczając do zestawu podręczniki do nauczania języków obcych). Koszt zakupu zeszytów i przyborów szkolnych wynosi od ok. 50 zł do 150 zł. Zakup plecaka bądź tornistra to wydatek rzędu 70–250 zł. Dodatkowe koszty to koszty obuwia zmiennego i sportowego oraz stroju sportowego.

Finansowe obciążenia rodzin związane z edukacją dzieci potwierdzają m.in. badania CBOS z 2011 r., w których stwierdza się, że 5% rodziców na potrzeby dzieci związane z rozpoczęciem roku szkolnego wydało nie więcej niż 300 zł. Co siódmy rodzic (14%) przeznaczył na ten cel od 301 zł do 500 zł, niespełna co czwarty (24%)

– od 501 zł do 800 zł, a prawie połowa (47%) wydała na potrzeby szkolne swoich dzieci kwoty przekraczające 800 zł, z czego co siódmy (15%) – ponad 1500 zł.

Szacowana liczba beneficjentów Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne w 2013 r.

Zgodnie z szacunkowymi danymi otrzymanymi z poszczególnych terenów objętych klęskami atmosferycznymi, obecnie Rządowym programem pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne w 2013 r., zwanym dalej „Programem”, powinno być objętych ok. 7000 dzieci i uczniów. Jednakże doświadczenia z lat 2010–2012 wskazują, że w wyniku weryfikacji zniszczeń do Programu może być zgłoszona zarówno większa, jak i mniejsza liczba odbiorców niż pierwotnie szacowano. Przewiduje się realizację Programu do końca 2013 r. Jeśli ze środków budżetu państwa rodzinom poszkodowanym w 2013 r. w związku z wystąpieniem nawałnic lub innych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, które wystąpiły lub wystąpią na terenie kraju w 2013 r., zostanie przyznany zasiłek celowy, również ze środków budżetu państwa będzie przyznany zasiłek losowy na cele edukacyjne.

Szacowany termin wypłat zasiłków losowych

Zgodnie z harmonogramem realizacji Programu – wypłata zasiłków losowych na cele edukacyjne powinna odbywać się niezwłocznie po otrzymaniu od właściwego wojewody dotacji dla gmin.

Przewiduje się, że z jednorazowego zasiłku losowego na cele edukacyjne w wysokości 500 zł albo 1000 zł skorzysta około 7000 dzieci i uczniów. Realizacja wypłaty zasiłku losowego na cele edukacyjne wymaga uruchomienia środków na realizację Programu z rezerwy celowej budżetu państwa nr 26 „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna” w wysokości około 7000 tys. zł. W chwili opracowania Programu brak jest danych o zróżnicowaniu wysokości wypłaconych zasiłków celowych, co uniemożliwia bliższe oszacowanie potrzeb na środki przeznaczone na wypłatę zasiłków losowych na cele edukacyjne. Dlatego też, w celu zapewnienia środków dla wszystkich dzieci i uczniów objętych Programem, zakłada się maksymalną kwotę wsparcia.

W przypadku wystąpienia w kolejnych miesiącach 2013 r. nawałnic lub innych zdarzeń atmosferycznych, w szczególności huraganu, deszczu nawałnego, gradobicia

lub powodzi, Programem zostanie objęta odpowiednio większa liczba dzieci i uczniów.

W przypadku wydatkowania środków w kwotach innych niż planowane nastąpi przesunięcie wydatków pomiędzy poszczególnymi kategoriami z zachowaniem wysokości środków znajdujących się w rezerwie celowej budżetu państwa nr 26.

Na środki rezerwy celowej budżetu państwa nr 26 „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna” składają się następujące planowane wydatki:

1. Stypendia i zasiłki szkolne 409 000 000 zł,
2. „Wyprawka szkolna” 150 000 000 zł,
3. Dofinansowanie druku podręczników dla uczniów niewidomych 1 500 000 zł,
4. Wyjazdy edukacyjno-terapeutyczne 6 388 800 zł,
5. Zasiłki losowe na cele edukacyjne 7 000 000 zł.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.